

Cirkulärnr: 08:37
Diariernr: 08/2105
Handläggare: Malin Annergård Pierrou
Avdelning: Lärande och arbetsmarknad
Externmedverkan: Irene Reuterfors-Mattsson
Datum: 2008-05-22
Mottagare: Kommunstyrelsen
Nämnd med ansvar för barnomsorg och skola
Pactamedlemmar
Rubrik: Skyldighet att utfärda intyg vid tillfällig föräldrapenning
Bilagor: Prop. 2007/08:94 Förslag till lag om ändring i lagen
(1962:381) om allmän försäkring
Försäkringskassans blankett för intyg om ett barns
frånvaro

CIRKULÄR 08:37

Avd för lärande och arbetsmarknad
Malin Annergård Pierrou

Kommunstyrelsen

Nämnden med ansvar för
barnomsorg och skola

Pactamedlemmar

Skyldighet att utfärda intyg vid tillfällig föräldrapenning

Från och med 1 juli 2008 införs en ny skyldighet för huvudmännen för förskola, familjedaghem, fritidshem och skola att på föräldrars begäran utfärda intyg om barnet varit frånvarande från verksamheten. Förändringarna sker i skollagen och lagen om allmän försäkring. Regeringen föreslår i *propositionen om åtgärder mot missbruk av tillfällig föräldrapenning (2007/08:94)* att en förälder för rätt till tillfällig föräldrapenning för vård av barn ska med intyg eller på annat sätt styrka att barnet har varit frånvarande från förskola, familjedaghem, fritidshem eller skola. Den verksamhet där barnet normalt vistas ska på begäran av föräldern snarast möjligt utfärda intyg om barnets frånvaro. Försäkringskassan kommer att ta fram en blankett som föräldern ska använda för att få intyget.

Förälderns ansvar

En förälder som begär tillfällig föräldrapenning ska styrka barnets frånvaro genom att begära intyg från den verksamhet där barnet normalt vistas. Frånvaron bör styrkas i samband med ansökan om tillfällig föräldrapenning t.ex. på en särskild blankett. Den som begär intyget måste ange för vilka dagar intyg begärs. Det är alltid förälderns ansvar att se till att intyget sänds till Försäkringskassan. Av propositionen framgår att en förälder kan komma överrens med verksamheten där barnet normalt vistas om hur intyget ska befordras till Försäkringskassan. Verksamheten har dock inte någon skyldighet att ingå en sådan överenskommelse.

Huvudmannens ansvar

Det är huvudmannen för en verksamhet som ansvarar för att intygsskyldigheten uppfylls. Huvudmannen för de verksamheter som omfattas kan vara en kommun, en enskild fysisk eller juridisk person eller staten.

För att underlätta det praktiska arbetet med att utfärda intyg kan kommunen överlåta uppgiften att utfärda intyget till personalen. Ett annat sätt är att förbereda verksamheterna genom att sprida försäkringskassans blankett till förskolor, familjedaghem, fritidshem och skolor så att dessa kan förbereda sig inför det att

lagändringen träder i kraft. Utfärdandet av intyg kan tänkas underlättas av att rutiner tas fram, inte minst inom förskola, familjedaghem och fritidshem där den nya bestämmelsen träder i kraft under semestertid när många enheter är stängda och barnen inte befinner sig på sin ordinarie enhet.

Om kommunen sluter avtal med någon annan om att utföra kommunens uppgifter, det vill säga att driften sker i form av entreprenad, bör sådant avtal träffas under förutsättning att entreprenören ser till att skyldigheten att lämna intyg fullgörs. Vad gäller enskilt bedrivna verksamheter d.v.s. enskilt bedriven skola, förskola, familjedaghem och fritidshem är det huvudmannen för dessa verksamheter som ansvarar för intygsskyldigheten.

Intygsskyldigheten gäller till och med månaden efter det att barnets frånvaro upphörde. Det innebär att verksamheten, där barnet normalt vistas, i praktiken måste bevara frånvarouppgifterna till utgången av månaden efter det att frånvaron upphörde. Utfärdandet av intyg efter denna period är frivilligt.

Den nya bestämmelsen ställer som krav att intyg så länge intygsskyldigheten gäller ska utfärdas *snarast möjligt* efter det att ett intyg begärs av en förälder. Det kravet ställs utifrån förälderns rätt att få ersättning i rimlig tid. Av propositionen framgår samtidigt att det bör finnas utrymme för verksamheten att sköta intygsrutinen på ett sätt som minimerar störningar i verksamhetens pedagogiska arbete.

Med uttrycket där barnet *normalt* vistas menas att barnets vistelse i verksamheten måste vara av någon grad av kontinuitet. Skyldigheten att utfärda intyg gäller inte verksamheterna öppen förskola och öppen fritidsverksamhet även om barnet vistas där.

Vilken frånvaro ska intygas

Huvudmannen för förskola, familjedaghem, fritidshem eller skola där ett barn som inte har fyllt tolv år normalt vistas, ska på begäran av föräldern intyga om barnet har varit frånvarande under *viss tid*. Det är tillräckligt med att det under en dag har förekommit frånvaro under en mycket begränsad tid för att den dagen i intyget ska redovisas som en dag med frånvaro. Med frånvaro från verksamhet med mer fast schemaläggning, till exempel skola, avses all frånvaro som avviker från schemaläggningen. I frivilliga verksamheter med icke schemalagd vistelse eller med varierande scheman dag för dag, till exempel förskola, föreligger frånvaro om ett barn inte är närvarande under dag när verksamheten är öppen. Frånvaro under del av dag föreligger i sådan verksamhet om tiden för barnets närvaro avviker från den normala vistelsetiden där eller från vad som har planerats för barnet.

Då det är barnets frånvaro som styrks är det inte nödvändigt med mer än ett intyg i situationer där fler än en individ delar på vården av barnet under en och samma

sjukperiod. Lagändringen medför att det i de allra flesta fall blir nödvändigt för huvudmannen för den verksamhet som barnet vistas i att registrera uppgifter om barnets frånvaro så att man kan uppfylla sin intygsskyldighet. Uppgifter om orsaker till ett barns frånvaro ska inte lämnas i intygen.

Behandling av personuppgifter

Den behandling av personuppgifter som blir följden av lagändringen har stöd i personuppgiftslagen (1998:204). Det införs därför inte några särskilda bestämmelser till stöd för denna behandling. Enligt förarbetena bör frånvarouppgifterna gallras när tiden för intygsskyldigheten har upphört.

Sekretess och tystnadsplikt

Det kommer inte att införas någon särskild reglering på sekretessområdet för att möjliggöra utlämnande av uppgifter om frånvaro i samband med begäran om tillfällig föräldrapenning. I de flesta fall kommer uppgiftslämnandet i samband med begäran om tillfällig föräldrapenning inte att innebära att uppgifter som omfattas av sekretess behöver lämnas ut. Även om sekretess gäller för en uppgift, kan det i vissa fall ändå finnas möjligheter att lämna ut den. En elevs vårdnadshavare har i egenskap av legal ställföreträdare normalt rätt att få del av sekretessbelagd information om eleven.

Enligt förslaget är det endast barnets föräldrar (och vissa personer som likställs med dessa när det gäller rätt till tillfällig föräldrapenning) som har rätt att få ett intyg om barnets frånvaro. En person till vilken rätten till tillfällig föräldrapenning har överlåtits med stöd av 4 kap. 11 a § AFL har enligt förslaget inte rätt till något intyg. När det gäller tillfällig föräldrapenning vid överlåtelse är det fortfarande endast barnets föräldrar som har rätt att få ett intyg. Den personkrets som har rätt till ett intyg är således begränsad.

Rätt till intyg har vidare endast den av föräldrarna som för den aktuella tiden har rätt till tillfällig föräldrapenning enligt 4 kap. 10 § första stycket 1 eller 2 AFL, dvs. den som har behövt avstå från förvärvsarbete för att vårda barnet. Vid överlåtelse av rätten till föräldrapenning enligt 4 kap. 11 a § AFL är det den överlåtande föräldern som har rätt till intyg.

I propositionen (prop. 2007/08:94) anges att det normalt sett saknas anledning att ifrågasätta en förälders rätt att begära intyg. Ifrågasätter emellertid av någon anledning den intygsskyldige en persons rätt till begärt intyg, får den sistnämnde visa att han eller hon är berättigad till intyg, t.ex. genom att visa att han eller hon till Försäkringskassan har lämnat anmälan om tillfällig föräldrapenning enligt 4 kap. 15 § AFL eller begäran om tillfällig föräldrapenning.

När det föreligger sekretess för uppgifter om ett barn på grund av befarad personföljelse kan det dock inte uteslutas att någon begär ut uppgifter om

barnet utan att personen ifråga är berättigad till ett intyg. För det fall den som ska utfärda ett intyg anser att det gäller sekretess för uppgift i ett begärt intyg bör beslut om detta lämnas till den som har begärt intyget. Avgörande för om tillfällig föräldrapenning därefter kan lämnas blir om föräldern kan styrka barnets frånvaro på annat sätt eller om det finns särskilda skäl att ändå lämna tillfällig föräldrapenning.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Bestämmelserna träder i kraft den 1 juli 2008 och tillämpas på tillfällig föräldrapenning som avser tid efter ikraftträdandet.

Blankett

Försäkringskassan har tagit fram en blankett för intyg om ett barns frånvaro. Blanketten kommer att sändas hem till den förälder som anmält tillfällig föräldrapenning hos Försäkringskassan. Det är sedan föräldrarnas ansvar att med blanketten begära intyg om frånvaro från verksamheten där barnet normalt vistas och att sända intyget till Försäkringskassan. Blanketten bifogas detta cirkulär för kännedom.

Kommentarer

På Försäkringskassans hemsida www.forsakringskassan.se kommer det att finnas frågor och svar om kontroll av tillfällig föräldrapenning och intyg av barns frånvaro. En länk till denna sida kommer även att finnas på Sveriges Kommuner och Landstings hemsida.

Frågor med anledning av cirkuläret besvaras av Avdelningen för lärande och arbetsmarknad i första hand av Malin Annergård Pierrou. Frågor besvaras även av Irene Reuterfors-Mattsson Avdelningen för juridik.

Sveriges Kommuner och Landsting

Avdelningen för lärande och arbetsmarknad

Britta Rundström

Malin Annergård Pierrou

Bilagor: Prop. 2007/08:94 Förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Försäkringskassans blankett för intyg om ett barns frånvaro